

סוטה טז

במדבר פרק ה פסוק יז

וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיָּם קִדְשִׁים בְּכָלִי חֶרֶשׁ וּמִן הָעֶפֶר אֲשֶׁר יִהְיֶה בַקֶּרֶקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל הַמִּיִּם:

ברייתא 2	ברייתא 1	
מלמד, שהיה מתקן מבחוץ ומכניס		ואין הצפר אשר יהיה
איסי בן יהודה אומר: להביא קרקע שילה, נוב וגבעון, ובית עולמים	לא יתקן מבחוץ ויכניס	בקרקע המשכן
איסי בן מנחם אומר: אינו צריך, ומה בטומאה קלה לא חלק הכתוב, בטומאת אשת איש חמורה לא כ"ש! א"כ, מה ת"ל בקרקע המשכן? שלא יביא מתוך קופתו.	יש שם הבא, אין שם תן שם (לא יחפור בקרדומות)	אשר יהיה

במדבר פרק יט פסוק יז

וְלָקַחוּ לְטִמָּא מֵעֶפֶר שְׂרָפַת הַחֲטָאֹת וְנָתַן עָלָיו מִיָּם חַיִּים אֶל כָּלִי:

שאלה: אין שם עפר מהו שיתן אפר?

- אליבא דבית שמאי לא תיבעי לך, דאמרי: לא מצינו אפר שקרוי עפר,
 - כי תיבעי לך - אליבא דבית הלל, דאמרי: מצינו אפר שקרוי עפר, מאי?
 - אף על גב דאיכרי עפר - הכא בקרקע המשכן כתיב,
 - או דילמא האי בקרקע המשכן - לכדאיסי בן יהודה ולכדאיסי בן מנחם הוא דאתי?
- תשובה 1: ת"ש: דא"ר יוחנן משום ר' ישמעאל, בשלשה מקומות הלכה עוקבת מקרא:

והלכה בכל דבר	ויקרא פרק יז פסוק יג וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יָצוּד צִיד חֲזִיה או עוף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשָׁפַךְ אֶת דָּמּוֹ וְכִסְהוּ בְּעֶפֶר:
והלכה בכל דבר	במדבר פרק ו פסוק ה כָּל יָמֵי נְדָר נִזְרוּ תַעֲר לא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יִזְיֹר לִיקְוֹק קִדְשׁ יִהְיֶה גִדֹּל פֶּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ:
והלכה בכל דבר	דברים פרק כד פסוק א כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבָעֻלָּה וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מִצָּא בָּהּ עֲרוֹת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֹת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשָׁלְחָהּ מִבֵּיתוֹ:

ואם איתא, ליחשוב נמי האי!

דחיית התשובה: תנא ושייר.

קושי על הדחייה: ומאי שייר דהאי שייר?

תירוץ: שייר מצורע;

דחיית התירוץ 1: אמר רב נחמן בר יצחק: כי קא חשיב - הלכה עוקבת מקרא,
הא עוקבת מדרבנן היא.

דחיית התירוץ 2: רב פפא אמר: כי קא חשיב - הלכה עוקבת ועוקרת, הא
עוקבת ומוספת היא

דחיית התירוץ 3: רב אשי אמר: הא מתניתא מני? רבי ישמעאל היא, דדריש
כללי ופרטי; כדלעת מני? ר"ע היא, דדריש ריבויי ומיעוטי

מה הוי עלה?

תשובה 2: ת"ש, דאמר רב הונא בר אשי אמר רב: אין שם עפר, מביא רקבובית ירק ומקדש.
דחיית התשובה: ולא היא, רקבובית ירק הוא דהואי עפר, אפר לא הואי עפר.



כדי שיראה על המים.

ר' ישמעאל	חכמים	
כן	לא	האם צריך שיראו הדם בדם הצפור של מצורע?
וטב אותם בדט הצפור וכל, ותניא: בדט - יכול בדם ולא במים? ת"ל: במים, אי מים יכול במים ולא בדם? ת"ל: בדם, הא כיצד? מביא מים שדם ציפור ניכר בהן, וכמה? רביעית.	ההוא לגופיה, דהכי קאמר רחמנא: אטביל בדם ובמים.	וטב אותם בדט הצפור השחטה על המים החיים

תגובת ר' ישמעאל לדברי חכמים: אם כן, לכתוב רחמנא **וטב בהם, בדט ובמים** למה לי? לניכר.

תגובת חכמים: אי כתב רחמנא **וטב בהם**, הוה אמינא האי לחודיה והאי לחודיה, כתב רחמנא **בדט ובמים** לערבן.

תגובת ר' ישמעאל: לערבן קרא אחרינא כתיב: **uthei את הצפור האחת וכל**. תגובת חכמים: אי מההוא, הוה אמינא לישחטיה סמוך למנא, ונינקטינהו לוורידין ולקבליה לדם במנא אחרינא, קמ"ל.

שאלה: בעא מיניה ר' ירמיה מר' זירא: גדולה ומדחת את המים, קטנה ונדחית מפני המים, מהו? תשובה: א"ל, לאו אמינא לך: לא תפיק נפשך לבר מהילכתא? בצפור דרור שיערו רבנן: אין לך גדולה שמדחת את המים, ואין לך קטנה שנדחית מפני המים.

ר' שמעון	חכמים	
מכשיר	פסול	הקדים עפר למים מאי טעמא
דכתיב: ולקחו אצלם אפר שריפת החטאת, ותניא, אמר ר"ש: וכי עפר הוא? והלא אפר הוא! שינה הכתוב במשמעו לדון הימנו גזירה שוה, נאמר כאן עפר ונאמר להלן עפר, מה להלן עפר על גבי מים, אף כאן עפר על גבי מים, ומה כאן הקדים עפר למים - כשר, אף להלן הקדים עפר למים - כשר. <u>שאלה</u>: והתם מנלן? <u>תשובה</u>: תרי קראי כתיבי, כתיב: עליו, אלמא אפר ברישא, וכתיב: מים חיים אף עליו, אלמא מים ברישא, הא כיצד? רצה - זה נותן רצה - זה נותן.	אף עליו - דוקא, עליו - לערבן. קושי: ואימא: עליו דוקא, אף עליו - שתהא חיותן בכלי! <u>תירוץ</u>: מה מצינו בכל מקום מכשיר למעלה, אף כאן מכשיר למעלה.	

ת"ר: - **ור' שמעון**. מ"ט דרבי שמעון? ורבנן?